

2. LUOKKA

Empatia ja myötätunto

Tehtävien tarkoituksena on empatia- ja myötätuntotaitojen vahvistaminen.

Välineet: Pieni laatikko ja lauselappuja sivulta 2.

Aloitus: EMPATIA

Opettaja kirjoittaa taululle sanan **empatia** ja piirtää alle **tikku-ukon**. Yhdessä pohditaan sanan empatia merkitystä. Millainen ihminen on empaattinen? Opettaja piirtää **tikku-ukon pään viereen ajatuskuplan**, ja kertoo, että empaattinen ihminen yrittää ymmärtää toista ihmistä; hänen ajatuksiaan, elämäntilannettaan ja toimintaansa. Opettaja piirtää **ajatuskuplan sisälle kysymysmerkin** ja kertoo, että empaattinen ihminen miettii, miltä minusta tuntuisi, jos sama tapahtuisi minulle. Sitten opettaja piirtää **tikku-ukon viereen sydämen** ja kertoo, että empaattinen ihminen kohtelee toisia siten kuin toivoisi toisten kohtelevan häntä itseään. Hän auttaa ja kannustaa sanoin ja teoin. Yhdessä voidaan pohtia, milloin on helppoa tai vaikeaa olla empaattinen.

Työskentely: MITEN PUHUN KAVERILLE?

Opettaja voi pohjustaa työskentelyä kertomalla, että kaverisuhteissa on suuri merkitys sillä, millaisia sanoja käytämme ja miten toiselle puhumme. Empatia tarkoittaa sitä, että miettii, miltä minun sanani tuntuvat toisen korvin kuultuna. Pahat sanat voivat satuttaa jopa enemmän kuin teot. Tässä tehtävässä on tarkoitus miettiä, mikä on kivasti ja mikä ei ole kivasti sanottu. Opettajalla on laatikko, johon hän on ennen tuntia leikannut seuraavalla sivulla olevat lauseet. Jokainen lapsi saa vuorollaan nostaa laatikosta lauseen, lukea sen ääneen ja miettiä, onko se kivasti sanottu vai ei. Jos aikaa on, lauseista voidaan keskustella yhdessä.

Jos oppilailta alkaa tulla ikävien lauseiden kohdalla kommentteja ”ei tää mua ainakaan haittaa” tai ”kyllä noin voi läpällä sanoa” opettajan kannattaa ohjata keskustelua. Nyt ei ole tarkoitus kilpailla, kuka kestä eniten ikäviä asioita, vaan harjoitella tunnistamaan ja erottamaan ikävät asiat mukavista.

Lopetus: KANNUSTUSKUJA

Oppilaat asettuvat seisomaan kahteen vastakkaiseen riviin kädet kohotettuina. Yksi oppilas kerrallaan kulkee kujan läpi ja muut sanovat myönteisiä, kannustavia asioita tästä oppilaasta. Jos oppilas uskaltaa, hän voi kulkea kujan silmät kiinni. Tällöin opettajan on hyvä olla kujan päässä ottamassa oppilas kiinni. Kuljettuaan kujan läpi oppilas asettuu kujan loppupäähän ja nostaa kädet koholle. Uusi oppilas lähtee kulkemaan kujaa läpi. Kulkemista jatketaan niin pitkään, että kaikki ovat kulkeneet kannustuskujan läpi. Opettajan on tärkeä kuunnella herkällä korvalla kujan läpi kulkeville sanottuja kommentteja ja puututtava heti, jos huomaa kommentteissa piilokiusaamista tai muuta asiatonta.

Lähteet VIITOTTU RAKKAUS© [Empatian supersankaripaketti - Viitottu Rakkaus](#) ja [KouluKunnossa yhdessä!](#) (Empatia- ja Miten puhun kaverille? -tehtävien lähteet).

Miksi sulla on noin rikkinäiset kengät, ootteko te köyhiä?	Etkö sä tosiaan tiedä, miten toi sanotaan englanniksi?	Sä käytät ihan outoja vaatteita.
Onpa sulla hieno uusi takki.	Voit kertoa mulle, jos sua harmittaa joku asia.	Lähtisitkö meidän kanssa uimahalliin?
Pidä suu kiinni!	Tarvitsetko apua?	Etkö sä osaa vielä uida?
Voi ei, mä joudun oleen ton pari!	Jäitkö sä ilman paria? Tule meidän ryhmään kolmanneksi.	Sä opit kyllä. Munkin piti harjoitella tosi paljon ennen kuin mä opin.
Mun kynää ei näy missään. Ihan varmana toi pölli sen.	Unohtuko sun penaali kotiin? Mä voin lainata kynää.	Jos sä et uskalla mennä sinne yksin, mä voin tulla sun kanssa.
Mä tein kaikki maalit, sä et tehny yhtään.	Sä annoit hyviä syöttöjä ja puolustit hyvin.	Tule käymään meillä koulun jälkeen.
Meidän joukkueeseen ei oteta enää ketään.	Tule meidän joukkueeseen!	Et voi istua tähän, tää on varattu.
Saat anteeksi.	Tule mun viereen.	Leikitäänkö yhdessä?
Moi, miten menee?	Ootko vähän pelkuri?	Kiitos kivasta päivästä!